

Guia docent

210299 - INES - Introducció a l'Escenografia

Última modificació: 15/07/2024

Unitat responsable:	Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona		
Unitat que imparteix:	756 - THATC - Departament de Teoria i Història de l'Arquitectura i Tècniques de Comunicació. 735 - PA - Departament de Projectes Arquitectònics.		
Titulació:	GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (Pla 2014). (Assignatura optativa).		
Curs: 2024	Crèdits ECTS: 4.0	Idiomes: Català, Castellà	

PROFESSORAT

Professorat responsable:	RICARDO DANIEL FLORES GOMEZ - GUILLERMO LOPEZ IBAÑEZ - EVA PRATS GÜERRE
Altres:	Segon quadrimestre: RICARDO DANIEL FLORES GOMEZ - 2STI EVA PRATS GÜERRE - 2STI

REQUISITS

HISTÒRIA II - Prerequisit
PROJECTES III - Prerequisit
PROJECTES IV - Prerequisit

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

EP5. Capacitat per a la concepció, la pràctica i el desenvolupament de projectes urbans (T).
EP7. Capacitat per elaborar programes funcionals d'edificis i espais urbans (T).
EP15. Coneixement adequat de les teories generals de la forma, la composició i els tipus arquitectònics.
EP21. Coneixement adequat de l'estètica i la teoria i història de les belles arts i les arts aplicades.

METODOLOGIES DOCENTS

El programa de l'assignatura es desplega en dos moments. De setembre a desembre, unes sessions de caire més teòric tractaran del lloc del teatre, de la ciutat a l'espai escènic, posant en relació les idees i la pràctica teatrals amb l'arquitectura. Al gener, en el temps de les assignatures intensives i en col·laboració amb el Teatre Lliure es durà a terme un taller sobre "el Lliure del futur". Per preparar-lo, durant el curs s'anirà a veure unes obres i es visitaran les cases del Lliure.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

"Joc savi, correcte i magnífic de volums sota la llum", "màquina de commoure", són definicions d'arquitectura de Le Corbusier igualment vàlides per referir-nos a escenografies. Els problemes que planteja la relació de l'escenografia amb l'espectador ens fan parlar l'atenció en aspectes que a vegades se'ns passen per alt des de l'estricta disciplina de l'arquitectura, acostumats a limitar-nos a controlar mesures que tenen a veure amb estàndards funcionals molt concrets. En una escola d'arquitectura parlar d'escenografia i més en general del lloc del teatre ens ha d'ajudar a aprendre arquitectura.

Específicament, l'assignatura dona a conèixer una història del lloc del teatre en un sentit ampli: Tractant dels perquès del mapa teatral de la ciutat es relaciona amb l'urbanisme i arriba a explicar una altra història urbana. Estudiant les tipologies teatrals al llarg de la història i en la situació contemporània dona eines per a projectar un teatre. I dissenyant una escenografia planteja la creació d'un espai, com ja s'ha defensat, un problema essencialment arquitectònic.

HORES TOTS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup gran	40,0	40.00
Hores aprenentatge autònom	60,0	60.00

Dedicació total: 100 h

CONTINGUTS

títol català

Descripció:

DRAMATÚRGIA I ARQUITECTURA. Vania al 42 th street. El teatre, lloc d'encontre. Teatre i arquitectura: escoles: Bauhaus i Black Mountain College, i congressos: Dramaturgie et architecture, 1948. Els teatres, refugis o edificis.

TOPOLOGIA ESCÈNICA. Espai teatral, espai escènic, escenografia. El cercle, el podi, la caixa, l'espai buit.

LES REVOLUCIONS ESCÈNIQUES. De l'escena pictòrica a l'arquitectònica: Adolphe Appia i Edward Gordon Craig. Còs, màquina, text: Vsevolod Meyerhold. Erwin Piscator, Bertolt Brecht i Antonin Artaud.

NOVES AVANTGUARDES TEATRALS. Teatre pobre: Jerzy Grotowski, Teatr Laboratorium a Opole i Wrocław. Art, vida i revolució: Julian Beck i Judith Malina i el Living Theatre. Antropologia teatral: Eugenio Barba i l'Odin Teatret, Teatre-màquina: Peter Stein i la Schaubühne en el Cine Universum de Berlín. Espais trobats: Ariane Mnouchkine i el Théâtre du Soleil a la Cartoucherie de Paris. Llocs de la memòria: Peter Brook i les Bouffes du Nord de Paris.

CARTOGRAFIES TEATRALS. El mapa teatral de Barcelona.

Dedicació: 30h

Grup gran/Teoria: 30h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es farà a partir del treball que desenvoluparà l'estudiantat durant el curs, mitjançant el lliurament de treballs o la realització de proves escrites i/o orals, segons els criteris i calendari que s'estableixin.

Es faran dos exercicis, un individual i un altre en equip, de dues o màxim tres persones. L'individual consistirà en un comentari d'un text. Al llarg del curs s'aniran proposant els possibles textos. L'altre, en equip, serà "el Lliure del futur". La nota de l'assignatura serà la mitjana ponderada dels treballs duts a terme durant el curs.

Avaluació final

Si l'avaluació continuada no és positiva es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en el format que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable (prova escrita o oral i/o lliurament de treballs).

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Abado, Daniele; Calbi, Antonio; Milesi, Silvia. Architettura e teatro : spazio , progetto e arte sceniche. Milano: Il Saggiatore, cop. 2007.
- Brook, Peter. El espacio vacío. 1a ed. en este formato. Barcelona: Península, 2015. ISBN 9788499424330.
- Hannah, Dorita. Event-space : theatre architecture and the historical avant-garde. London ; New York: Routledge/Taylor & Francis Group, 2019. ISBN 9780415832168.
- Grotowski, Jerzy. Hacia un teatro pobre. 2ª ed. Madrid: Siglo Veintiuno de España Editores, 1970. ISBN 9682301424.
- Ramon, Antoni. "Espacio, teatro, arquitectura. El lugar del teatro en la enseñanza de la arquitectura". VI Jornadas de Innovación Docente en Arquitectura 2018 (JIDA'18) [en línia]. 2018. p. 240-249 [Consulta: 29/06/2021]. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2117/124482>.
- El Lloc del teatre : ciutat, arquitectura i espai escènic. Barcelona: Edicions UPC, 1997. ISBN 8483011808.
- Rufford, Juliet. Theatre & architecture. London: Palgrave, 2015.
- Ruzza, Luca, Tancredi, Maurizio. Storie degli spazi teatrali. Roma: EUROMA. Editrice Universitaria di Roma - La Goliardica, 1987-1989 (2 vols.).
- La Escena moderna : manifiestos y textos sobre teatro de la época de vanguardias. Madrid: Akal, 1999. ISBN 8446010216.
- Sánchez, José A. Dramaturgias de la imagen. 3ª ed., corregida. Cuenca: Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, 1999. ISBN 8484272036.
- Svoboda, Josef. The Secret of theatrical space : the memoirs of Josef Svoboda. New York: Applause Theatre Books, cop. 1993. ISBN 1557831378.

RECURSOS

Enllaç web:

- www.espaciosescenicos.org. Recurs

Altres recursos:

Els materials i documents de l'assignatura poden estar redactats indistintament en qualsevol dels idiomes d'impartició.